

**Начини да се гледа на ромите¹:
случаят Чехословакия
(1975)**

Уил Гай

Значението на историческия подход

Уместността на историческия опит

Класата се образува, когато някои хора, в резултат на общ опит (наследен или споделен), чувстват и изразяват идентичността на своите интереси както помежду си, така и срещу други хора, чиито интереси са различни и обикновено противоположни на техните... Класовото съзнание е начина, по който този опит се овладява в културно отношение: то се въплъщава в традиции, ценностни системи, идеи и институционални форми.²

Написаното от Томсън за класата е валидно и за малцинствените общности, ако позициите да бъдеш малцинство и същевременно доминиран слой или класа съвпадат, както често става. Ако не друго, историческият опит може често да играе дори решаващата роля за такива малцинства, помагайки им да разберат сегашното си положение.

В онова, което днес се нарича Чехословакия, ромите отдавна са доминирано малцинство. Да бъдеш ром в продължение на много векове е означавало да виждаш света като враждебен, като място, където осигуряването на прехраната е опасна работа, където винаги рискуваш да те пребият или да те прокудят, където вероятно ти и семейството ти можете дори да бъдете удавени, обесени на кръстопътя или запалени живи във вашата колиба. Подобни неща не са се случвали непрекъснато, разбира се, но са ставали в не